

UNIVERZITA KARLOVA
FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD
INSTITUT POLITOLOGICKÝCH STUDIÍ / INSTITUT SOCIOLOGICKÝCH STUDIÍ

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE V OBORU/PROGRAMU POLITOLOGIE A VEŘEJNÁ POLITIKA

Název bakalářské práce: Dezinformace a pandemie covid-19 jako veřejněpolitický problém

Jméno a příjmení bakalanta/ky: Eliška Fialová

Typ posudku: Posudek vedoucího

Jméno, příjmení a akademické tituly autora/ky posudku: Mgr. Ondřej Pekáček

Pracoviště autora/ky posudku: ISS FSV UK

Hodnocení formální stránky práce

Dosáhla práce minimální požadovaného rozsahu (30 normostran / 54.000 znaků s mezerami)?

Ano, práce stanovený limit překračuje.

Strukturace práce – hodnocení: C

Struktura práce má určité mezery. Především je zde patrná jistá nekonzistence, jelikož byly dílčí cíle práce do jisté míry modifikovány od původního návrhu projektu. To je patrné zejména pro kapitoly č. 2 & 3, které by v ohledu na společný výzkumný cíl mohly být lépe organicky propojené (či dokonce tvořit jeden celek).

Stylistika a formální zpracování (citace, grafická úprava atd.) – hodnocení: A

U formálního zpracování práce není závažnějších připomínek.

Odborná jazyková úroveň práce – hodnocení: A

Text je psán vhodným jazykem, který je informativní a bez přemíry terminologie pro jinak potencionálně technicky komplexní tematiku.

Zpracování bibliografie, dodržení citační normy a úroveň odkazování v textu – hodnocení: A

Vzhledem k charakteru práce se zdá formální stránka citačního aparátu být adekvátní.

Úroveň zpracování tabulek, grafů, map a jiných grafických prvků – hodnocení: D

Práce kombinuje autorkou vytvořené tabulky, přepracované tabulky z dalších zdrojů a plně převzaté grafické prvky. Toto vede k tomu, že jejich styl je velmi nekonzistentní a na některých místech působí spíše výplňkovým dojmem. Jedním z konkrétních případů může být grafika časových os na str. 16 (plně převzatá a hůře čitelná) a grafika na str. 22 (kvalitní vlastní zpracování, které zahrnuje informace považované autorkou za důležité).

Vhodnost a zpracování příloh (jsou-li jaké) – hodnocení: není relevantní
Práce neobsahuje přílohy.

Celkové hodnocení formální stránky práce – hodnocení: B

Na některých formálních aspektech práce je patrná určitá uspěchanost (viz grafiky) a nekonzistence. Podobný problém je v menší míře patrný i u konzistence struktury textu, nicméně naštěstí se zdá, že tyto limitace neovlivňují závažnějším způsobem samotnou odbornou argumentaci práce.

Hodnocení odborného charakteru práce

Stanovení výzkumných otázek/cílů a jejich zodpovězení – hodnocení: C

Práce autorky se zaměřuje na dvě hlavní výzkumné otázky a jednotlivé kapitoly se jim vcelku srozumitelně věnují. Do určité míry je matoucí fakt, že stanoveným cílem (str. 4) je věnovat se problematice převážně z mezinárodního pohledu (toto je reflektováno i v názvu práce a v samotných otázkách), ale reálně je věnován podstatný prostor i situaci v ČR. Toto samo o sobě není problémem, nicméně práci by v tomto aspektu pomohlo rozhodnout se, které geografické zaměření je pro ni nejdůležitější. Pokud text čerpá ze zahraniční literatury (což je kvůli její lepší dostupnosti pochopitelné), ale zároveň i diskutuje situaci v ČR jako případovou studii, bylo by vhodné toto lépe a dříve komunikovat.

Další nepříliš obhájeným bodem je kapitola č. 4 (*Reakce aktérů veřejné politiky*). Její zaměření je vzhledem ke studijnímu programu zcela logické, nicméně není příliš zřejmé, pod kterou ze dvou specifikovaných výzkumných otázek spadá. Zdá se, že by pro ni bylo vhodné vyčlenit samostatnou, tedy třetí, výzkumnou otázku, či ji vhodně zapracovat do otázky č. 2.

Propracování a aplikace teoretických východisek a přístupů – hodnocení: A

Práce je koncipována primárně jako teoretická syntéza, která se snaží kritickým způsobem pracovat se *state-of-the-art* literaturou na dané téma. Filozofie tohoto postupu a jeho jednotlivé kroky jsou transparentně komunikovány v kapitole č. 1.

Metodologický přístup a aplikace jednotlivých metod – hodnocení: A

V návaznosti na předchozí bod lze také vyzdvihnout, že autorka dostatečně detailně diskutuje limitace jejího metodologického přístupu, včetně úskalí práce se zdroji, se kterými se setkala při samotném výzkumu (viz zejména str. 5).

Využití literatury a dat – hodnocení: A

Text autorky pracuje s relativně obsáhlým souborem literatury, která mimo dostatečného množství odborných (a povětšinou vzhledem k aktuálnosti tématu velmi čerstvých) zdrojů, které jsou na vhodných místech doprovázeny dalšími, poloobornými texty.

Věcná správnost a přesvědčivost argumentace – hodnocení: B

Práce si po většinu jejího rozsahu zachovává argumentační hlas, který vcelku vhodně propojuje jednotlivé celky práce. Nicméně, tento „hlas“ začíná vynikat zejména v pozdějších kapitolách a kapitola č. 2 (*Klíčové pojmy*) tak vyznívá spíše deskriptivně a encyklopedicky, než by substantivním způsobem odpovídala na vytyčené cíle.

Struktura práce, využitá data a metody odráží systematickou snahu o řešení výzkumného cíle/otázky – hodnocení: C

V návaznosti na výše diskutované připomínky je potencionální slabinou práce nevyváženost prostoru, který je věnován jednotlivým kapitolám. I přes srozumitelnou argumentaci autorky na str. 7 (tj. že je vhodné věnovat klíčovým pojmům celou kapitolu) se domnívám, že by poznatky z této deskriptivnější kapitoly č. 2 mohly být výrazně kondenzovány (např. formou poznámky pod čarou), či organicky zakomponovány do kapitoly č.3. (*Covid-19 a Infodemie*). Ušetřený prostor by se pak mohl věnován např. kapitole č. 5 (*Možnosti boje s dezinformacemi*), která je oproti předchozím kapitolám výrazně stručnější.

Do budoucna je proto vhodné věnovat ještě více pozornosti editacím obsahové části práce a důsledně zvážit které části prodloužit či naopak zkrátit tak, aby výzkum co nejpřímějším způsobem odpovídal na vytyčený cíl bez přílišného odbíhání od tématu.

Celkové hodnocení odborného charakteru práce – hodnocení: B

Podobně jako v oblasti formálního charakteru se odborná stránka práce vyznačuje jistou nevyvážeností a je zřejmé, že by jí prospěla další editace, která byla místy patrně úspěšná. Napříč těmito problémům je dle mého názoru samotné jádro bakalářské práce kvalitní. Je patrné, že autorku dané téma zajímá a chce do výzkumu dezinformací přispět robustní syntézou současného poznání včetně doporučení pro *evidence-based policy*. Autorka pracuje s diverzním souborem zahraničních i domácích zdrojů a prokazuje schopnost jasně a transparentně komunikovat klíčové problémy v této oblasti, včetně jejich potencionálních řešení. Relevance práce se zdá být dostatečně přesvědčivě obhájená, čemuž zajisté přispívá i autorčina praktická zkušenost v oblasti factcheckingu.

I přes zde diskutované výhrady lze konstatovat, že předložená bakalářská práce prokazuje autorčinu schopnost samostatné badatelské činnosti a splňuje tak nároky kladené na tento typ akademických prací. Autorčina další výzkumná aktivita v oblasti studia dezinformací a jejich mechanismů tak může být dalším vítaným příspěvkem s nespornou společenskou a sociálně-vědní relevancí.

Vyjádření autora/ky posudku o seznámení s výsledkem antiplagiátorské kontroly:

Prohlašuji, že jsem se seznámil/a s výsledkem kontroly originality textu závěrečné práce v systému:

Theses   Turnitin   Original (Urkund)

Komentář k výsledku kontroly:

Shoda, která v případě Turnitin přesahuje 15% se týká zejména bibliografie a dalších formalit, nikoliv samotného obsahu.

Celkové hodnocení

Z výše uvedených důvodů **doporučuji** práci přijmout k obhajobě a hodnotit ji známkou **B**.

Otázky k obhajobě:

Metodologie práce:

1. Jak může výzkumné závěry práce ovlivnit menší soubor odborné domácí literatury k tématu (v kontrastu se zahraniční), jak je autorkou reflektováno na str. 5?

Věcná a teoretická problematika práce:

1. Autorka v závěru práce zmiňuje, že nástroje umělé inteligence by mohli sloužit pro lepší monitoring dezinformačních narativů v online prostoru. Jaké mohou být limitace těchto nástrojů či jejich implikace pro veřejnou politiku při jejich větším rozšíření?
2. Existují studie, které by v českém prostředí zkoumaly vliv vzdělávání/“prebunkingu“ (či jiné příbuzné metody) - které autorka diskutuje v kapitole č. 5 - v oblasti prevence dezinformací?

Datum:

Podpis:

9.8.2022